

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobce: **S.Y.**, nar. x, státní příslušnost Uzbekistán, bytem x, zastoupený Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 7, 702 00 Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, PS 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2015, č. j. OAM-179/ZA-ZA04-P10-2014, o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky ze dne 16. 1. 2015, č. j. OAM-179/ZA-ZA04-P10-2014, nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a byla mu udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců.

Žalobce předně uvedl, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 2, § 3, § 4, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“.

Dále namítl, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Uvedl, že má důvodné obavy o svůj život z důvodu konverze ke křesťanství, přičemž skutečnost, že pokud osoba dříve islámského vyznání přistoupí na jiné náboženství, je tvrdě trestána (tzn. bez soudu k trestu smrti, bez ohledu na platné právní předpisy konkrétního státu, a v zásadě takto trestá i samotná společnost), je správnímu orgánu obecně známá. Uvedl, že ač si žalovaný podklady pro rozhodování pořídil, využil je zcela nedostatečně nebo jen ve prospěch svého zamyšleného záměru, což je v naprostém rozporu se zásadami dokazování stanovených správním řádem.

Dále uvedl, že se žalovaný nezabýval jeho žádostí z hlediska možného udělení azylu z humanitárních důvodů.

Z těchto důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že i když Uzbekistán oficiálně uznává svobodu náboženství, jsou tolerovány pouze tradiční a známé církve, a to z důvodu nárůstu náboženského extremismu a obav z radikalizace islámu. K vlastnímu aktu konverze na křesťanskou víru uzbecké státní úřady nemají oficiální důvody, šíření křesťanské víry je ale většinovou muslimskou společností bráno jako šíření západních hodnot a obecně není dobře tolerováno. V Uzbekistánu ale žije celá řada lidí, kteří tvrdí, že jsou křesťané, a nejsou za tuto svoji víru nijak postihováni. Obecně lze konstatovat, že diskriminování mohou být přívrženci netradičních křesťanských denominací, někteří jejich aktivní příslušníci bývají sledováni a pronásledováni, nelze však učinit jednoznačný závěr o cíleném pronásledování všech osob křesťanského vyznání. Uvedl, že žalobce především nebyl před svým odjezdem ze země osobou nijak nábožensky aktivní, sledovanou, pronásledovanou či diskriminovanou, bez potíží vycestoval z Uzbekistánu s platnými doklady za účelem studia. Pokud jde o jeho předchozí náboženské vyznání, neboť byl do roku 2012 vyznavačem islámu, je nutno konstatovat, že v Uzbekistánu nebyl praktikujícím a aktivním muslimem, pil, kouřil, jedl vepřové maso. Osobu žalobce, který na území ČR podle své výpovědi konvertoval ke křesťanství a navštěvuje bohoslužby, taktéž nelze označit za aktivního či předního představitele církve či misionáře. Proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

U jednání soudu žalovaný uvedl, že žalobci byla udělena doplňková ochrana na 12 měsíců, která pak byla na jeho žádost prodloužena rozhodnutím ze dne 19. 2. 2015 na dva roky. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 3. 2016 a platnost doplňkové ochrany skončí 14. 3. 2018. Žalobce se k jednání soudu nedostavil.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Dne 17. 4. 2014 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR), v níž uvedl, že je státním občanem Uzbekistánu, uzbecké národnosti, křesťanského vyznání (církve evangelická), je svobodný, bezdětný. Ani on ani nikdo z jeho rodiny nebyl členem žádné politické strany či organizace. Na území ČR bylo proti němu vedeno trestní stíhání za nelegální pobyt na území, byl mu uložen trest vyhoštění na tři roky, proti tomuto rozhodnutí se odvolal. V ČR je poprvé, za svého pobytu v cizině nenavázal spojení se zastupitelským úřadem své země. Do České republiky odcestoval ze studijních důvodů na studijní vízum v roce 2008, a to letecky z Taškentu do Petrohradu a odtud dále do Prahy. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je dobrý, mívá občas bolesti žaludku, hlavně v období půstu. Jako důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl skutečnost, že konvertoval ke křesťanství a v Uzbekistánu, který je islámským státem, by mohl jít do vězení, kde může být zabit. Dříve nevěděl, že z důvodu konvertování ke křesťanství by mohl mít potíže, později se dozvěděl, že někteří z jeho známých mají být agenty uzbecké tajné

služby a vše co se dozví, si zapisují. Jinými známými byl upozorněn na skutečnost, aby otevřeně o své víře nehovořil. Na základě uvedeného se začal zajímat na internetu o danou problematiku a zjistil, že v případě veřejné propagace křesťanství lze dostat vysokou pokutu, její neuhrazení znamená exekuci a možné uvěznění. Agenti bývají přítomni i na bohoslužbách a žalobce četl o smrti množství uvězněných misionářů. Ve vlastnoručně psaném prohlášení doplnil, že v Uzbekistánu existuje zákon, který kvalifikuje konvertování ke křesťanství jako trestný čin.

V průběhu pohovoru, konaného dne 17. 4. 2014, žalobce vypověděl, že přicestoval do ČR za účelem studia v roce 2008. Po skončení platnosti víza v roce 2009 se pokusil neúspěšně vízum prodloužit pomocí zprostředkovatele za úplatu, styděl se vrátit domů a zůstal v ČR nelegálně. V roce 2012 se dostal do kontaktu s křesťanskou vírou a spolu družkou přijal křesťanství a stal se členem evangelické církve - Ambasáda Boží, začal pravidelně chodit na bohoslužby, přestal pít alkohol, začal pracovat. V tomto roce byl také kontrolován policisty, byl mu uložen trest vyhoštění a byla mu stanovena lhůta k vycestování z ČR. Poukázal na potíže osob křesťanského vyznání na území Uzbekistánu a vyjádřil obavu, že mezi kamarády, kterým svěřil skutečnost, že je křesťanem, jsou agenti uzbecké policie, kteří by mohli prozradit změnu jeho víry. Ke své předchozí muslimské víře sdělil, že on sám nebyl praktikujícím muslimem, pil, kouřil, jedl vepřové maso. O možnost požádat mezinárodní ochranu dříve nevěděl, jiné důvody k podání žádosti nemá. Ke svému osobnímu životu uvedl, že jeho družka, státní občanka Uzbekistánu pobývá na území ČR na základě povoleného pobytu stran zaměstnání. Uzavřeli spolu církevní sňatek, který ale není registrován úředně.

Dne 16. 1. 2015 rozhodl žalovaný podle ustanovení § 12, § 13, a § 14 zákona o azylu o neudělení azylu žalobci a udělil mu doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že z Informace MZV ČR č. j. 1109405/2013-LPTP ze dne 6. 8. 2013 vyplývá, že i když Uzbekistán oficiálně uznává svobodu náboženství, jsou tolerovány pouze tradiční a známé církve, a to z důvodu nárůstu náboženského extremismu a obav z radikalizace islámu. K vlastnímu aktu konverze na křesťanskou víru uzbecké státní úřady nemají oficiální důvody, šíření křesťanské víry je ale většinovou muslimskou společností bráno jako šíření západních hodnot a obecně není dobře tolerováno. V Uzbekistánu ale žije celá řada lidí, kteří tvrdí, že jsou křesťané, a nejsou za tuto svoji víru nijak postihováni. Obecně lze dle zdroje konstatovat, že diskriminování mohou být přívrženci netradičních křesťanských denominací, někteří jejich aktivní příslušníci bývají sledováni a pronásledováni, nelze však učinit jednoznačný závěr o cíleném pronásledování všech osob křesťanského vyznání. Dále uvedl, že žalobce nelze bez dalšího označit za osobu, u které lze toliko z důvodu konverze na území České republiky k evangelické církvi, s vysokou mírou pravděpodobnosti předjímat cílené a intenzivní jednání státních orgánů země, které by měl správní orgán vyhodnotit jako pronásledování v zemi původu z náboženských důvodů ve smyslu zákona o azylu.

K otázce humanitárního azylu uvedl, že se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z jeho výpovědi v průběhu správního řízení však nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou, která si na život vydělává práci a jeho zdravotní stav je dle jeho vlastních prohlášení zcela v pořádku.

Žalovaný udělil žalobci doplňkovou ochranu, a to z důvodu problematického přístupu uzbeckých státních orgánů k občanům, kteří se vracejí do vlasti po dlouhodobém pobytu v cizině, a to na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 10. 12. 2014, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

Žalobce předně uvedl, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 2, § 3, § 4, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, tyto námitky však nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá.

Řádnými žalobními body pak žalobce namítl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil azylovou relevantnost obav žalobce z pronásledování v důsledku své konverze od islámu ke křesťanství. Tato námitka není důvodná. Soud úvodem zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí přezkoumává toliko v mezích žalobních bodů. V projednávané věci žalobce opakovaně uvedl, že se obává pronásledování z důvodu konverze od islámu ke křesťanství, tedy nikoliv z důvodu samotné skutečnosti, že je křesťanem. Soud si je vědom závažných porušování svobody vyznání, ke kterým v Uzbekistánu dochází, na která upozorňují jak informace Ministerstva zahraničních věcí, z níž žalovaný vycházel, tak zpráva U. S. Commission on International Religious Freedom, na kterou MZV ve své informaci odkazuje. Nicméně, jak bylo zdůrazněno výše, žalobní argumentace směřuje nikoliv k pronásledování z důvodu křesťanského přesvědčení, ale z důvodu konverze od jednoho náboženství (islámu), ke druhému (křesťanství). V tomto ohledu však soud konstatuje, že z žádné ze zpráv nevyplývá, že by Uzbekistán trestal konverzi od jednoho náboženství k druhému, či že by toleroval „společenské“ trestání původní náboženskou komunitou – posledně uvedený případ lze dokonce s ohledem na mimořádně restriktivní přístup vůči náboženství (zejména islámskému) v Uzbekistánu prakticky vyloučit. Žalobce sám v podané žalobě, ani v průběhu správního řízení nepředložil žádné informace nasvědčující tomu, že by konverze od jednoho náboženství k druhému byla uzbeckými státními orgány penalizována a ze správního spisu, ani z informací známých soudu z jeho úřední činnosti, nic takového rovněž nevyplývá. Soud tak shrnuje, že žalovaný nepochybil, pokud dospěl k závěru, že konverze od islámu ke křesťanství není v Uzbekistánu důvodem pro pronásledování, a tedy důvodem pro udělení azylu. Soud rovněž neshledal, že by žalovaný shromáždil nedostatek podkladů pro své rozhodnutí, nebo že by je nesprávně vyhodnotil.

Úvahy žalovaného o neudělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu podléhají pouze omezenému soudnímu přezkumu (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003 – 48). Žalovaný uvedl, že zdravotní stav žalobce je dobrý, existence rodinných vazeb žalobce na území České republiky nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele. Tuto úvahu považuje soud za racionální, je podepřena obsahem správního spisu a ztotožňuje se s ní.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. září 2016

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová